

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 13 lutego 2024 r.

Poz. 1797

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-II.4131.1.41.2024.6

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 2 lutego 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.)

orzekam

nieważność uchwały nr 357/23 Rady Gminy Władysławów z dnia 28 grudnia 2023 r. sprawie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych oraz usług sąsiedzkich - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 28 grudnia 2023 r. Rada Gminy Władysławów podjęła uchwałę nr 357/23 sprawie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych oraz usług sąsiedzkich, zwaną dalej "uchwałą".

Uchwałę podjęto na podstawie: "art. 50 ust. 6, ust. 6a oraz art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 4 stycznia 2024 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, ze zm.), dalej jako "ustawa": "Rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania". W myśl art. 50 ust. 1a ustawy: "Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania mogą być przyznane w formie usług sąsiedzkich". Jak stanowi art. 50 ust. 6a ustawy: "W przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług".

Przedmiotowa uchwała jest aktem prawa miejscowego. Zgodnie z treścią art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.), dalej jako "Konstytucja RP", organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Z kolei art. 7 Konstytucji RP obliuguje organy władzy publicznej do działania na podstawie i w granicach prawa. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w zw. z art. 94 Konstytucji RP wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną

dziedzinę. Podkreślić też należy, że jeśli ustawodawca zastrzegł, że w drodze aktu prawa miejscowego wydanego przez radę gminy powinny znaleźć się określone regulacje, to ich brak skutkuje nieważnością całej uchwały, jako niewypełniającej kompetencji przyznanej radzie.

Z treści art. 50 ust. 6a ustawy wynika, że rada gminy w przedmiotowej uchwale "określa szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług". Także w § 1 pkt 2 uchwały określono, iż: "Uchwala się szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług".

Tymczasem analiza treści przepisów zawartych w uchwale prowadzi do wniosku, że rada – wbrew woli ustawodawcy – nie określiła w podjętym akcie zakresu i wymiaru usług sąsiedzkich. Zdaniem organu nadzoru, nie można uznać, że wypełnieniem dyspozycji normy kompetencyjnej w tym zakresie jest przepis § 4 ust. 1 uchwały, w myśl którego: "Szczegółowy zakres, okres i miejsce świadczenia usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz wysokość odpłatności ponoszonej przez usługobiorcę określa się w decyzji administracyjnej". Wymiar usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich w akcie prawa miejscowego może oczywiście nastąpić poprzez określenie pewnych jego ram, np. poprzez wskazanie minimalnej lub maksymalnej liczby godzin usług organizowanych przez gminę w tej formie, wraz z określeniem dodatkowych warunków, które pozwolą podmiotowi stosującemu uchwałę na przyznanie usług w konkretnym już wymiarze, adekwatnym do potrzeb danej sprawy. Niemniej jednak określenie zakresu i wymiaru usług sąsiedzkich jest elementem obligatoryjnym uchwały i nie może zostać pominięte przez prawodawcę miejscowego.

Stwierdzona luka prawotwórcza w badanej uchwale, w wyżej wskazanym zakresie, stanowi istotne naruszenie art. 50 ust. 6a ustawy, skutkujące nieważnością całej uchwały.

W tym stanie rzeczy, orzeczono jak w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Gminy Władysławów

Wójt Gminy Władysławów